



Zajednička poljoprivredna politika ususet 2020.

Politički sporazum



*Opća uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj
Europska komisija*

Kratki pregled

1. Postupak reforme ZPP-a
2. Izazovi i ciljevi politike
3. Podroban prikaz odluka ZPP-a
4. Sljedeće faze

1. Postupak reforme ZPP-a

U kojoj smo fazi kad je riječ o postupku reforme ZPP-a?

12. travnja – 11. lipnja 2010.

Javna rasprava (građani i organizacije EU-a)

18. studenoga 2010.

Komunikacija Komisije „ZPP ususret 2020.“

12. listopada 2011.

Zakonodavni prijedlozi Komisije u pogledu ZPP-a

2011-2013

Rasprave u Europskom parlamentu i Vijeću

26. lipnja 2013.

**Politički sporazum o reformi ZPP-a
između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije**

2013

Dovršetak zakonodavne faze

2014

Odobrenje delegiranih i provedbenih akata

Kako će se ZPP financirati?

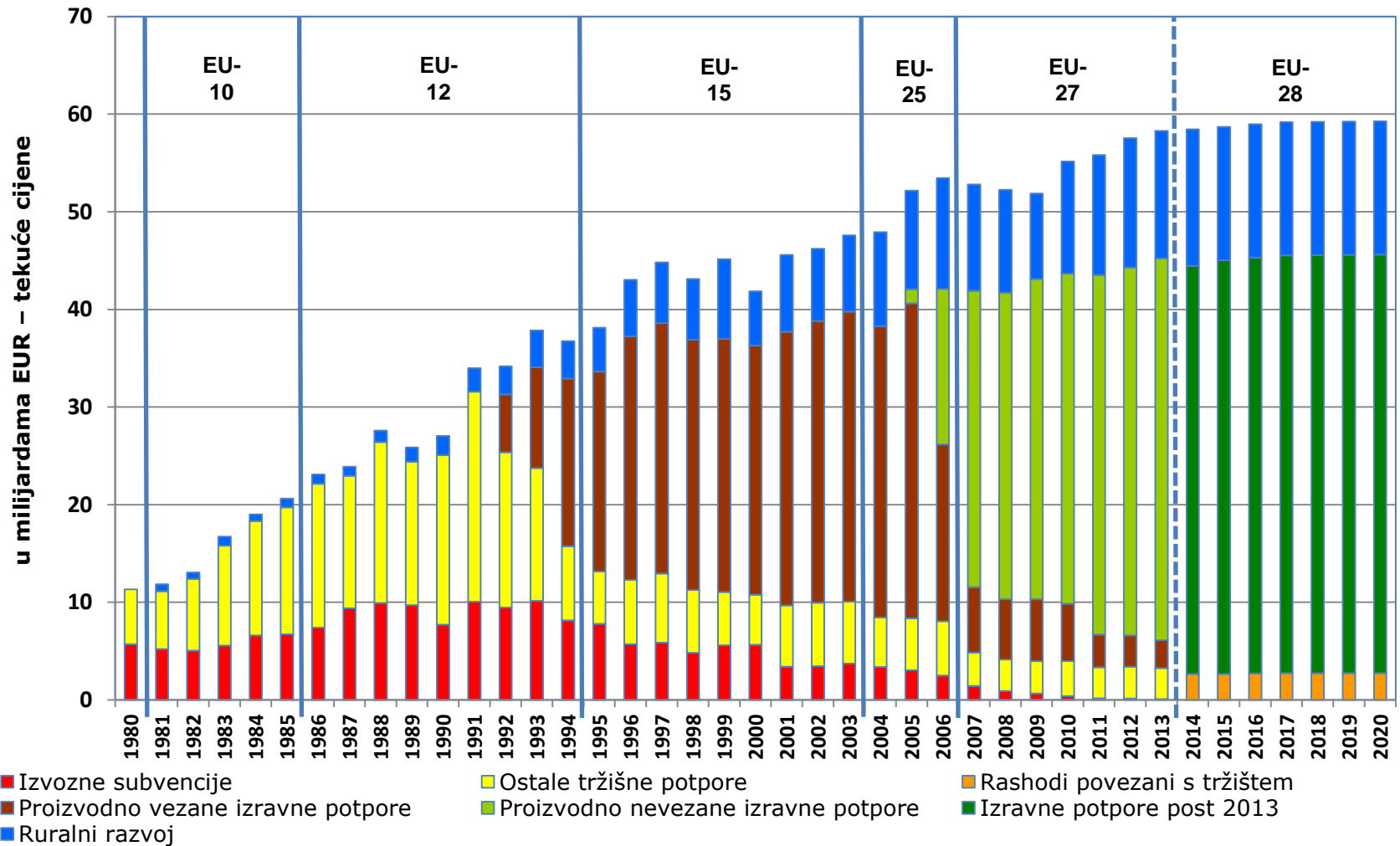
VFO I ZPP 2014.-2020. <small>(milijardi EUR – u cijenama iz 2011.)</small>	Europsko vijeće (8.2.2013.)	Prijedlozi Komisije (6.7.2012.)	Izmjene prijedlogâ COM	
			<small>u milijardama EUR</small>	<small>u %</small>
Naslov 2	373.179	386.472	-13.293	-3.4%
ZPP (Ukupno)	362.787	375.018	-12.231	-3.3%
1. stup	277.851	283.051	-5.200	-1.8%
2. stup	84.936	91.967	-7.031	-7.6%
Pričuva za krize	2.800	3.500		
1. stup i pričuva za krize	277.851	286.551	-8.700	-3%
udio ZPP-a u VFO-u u %				
ZPP (isključujući pričuvu za krize)	37.8%	36.3%		

15 % od 1. do 2. (bez
sufinanciranja)

Mogućnost prijenosa
među stupovima

15 % iz 2. na 1. (+10 %
za neke države članice)

Razvoj rashodâ ZPP-a 1980. – 2020. (u tekućim cijenama)

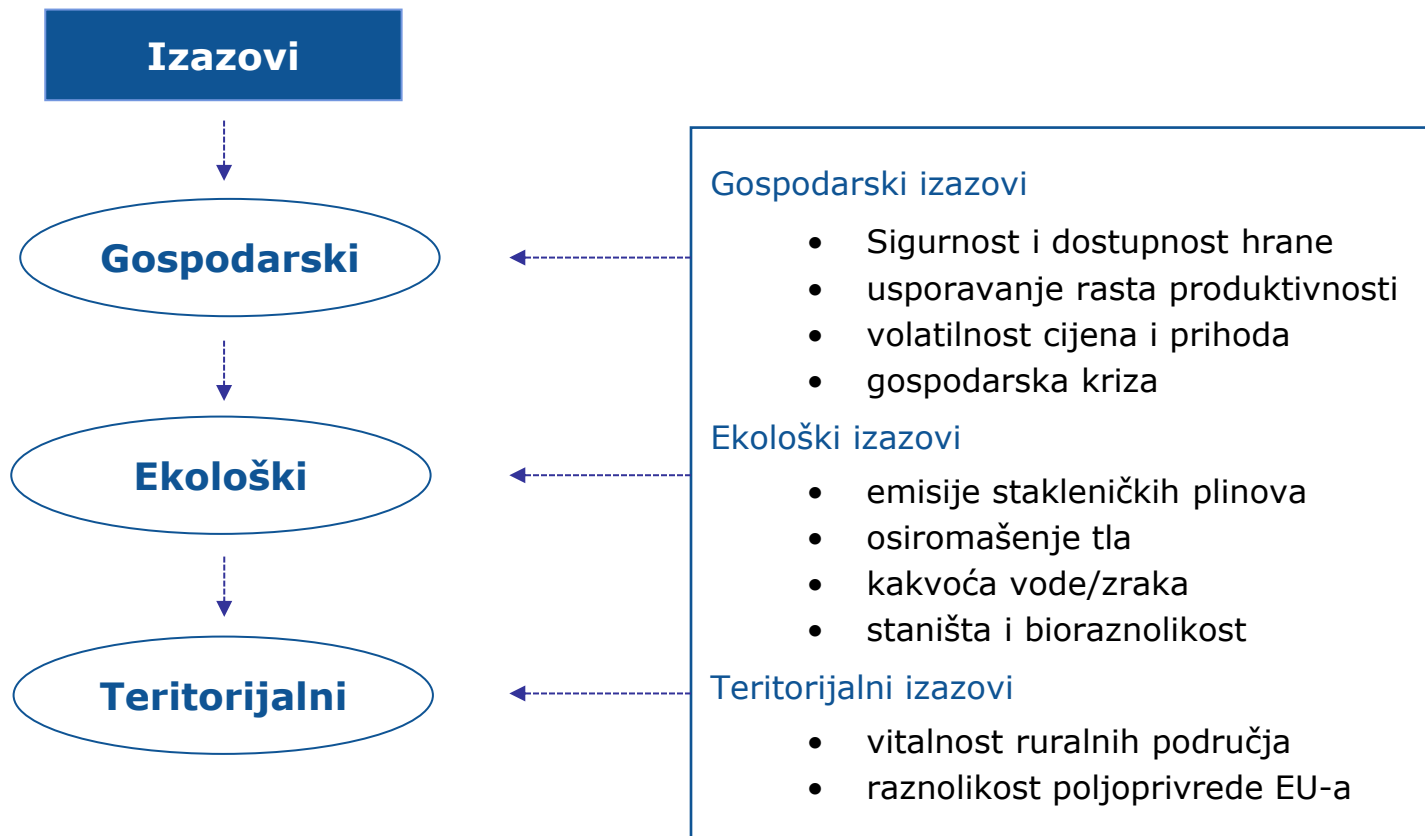


Izvor: Glavna uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj.

2013. = proračun (preuzete obveze); 2014. = preuzete obveze
2014. = nakon prijenosa iz 1. stup u 2. stup (prije fleksibilnosti i određivanja gornjih granica)

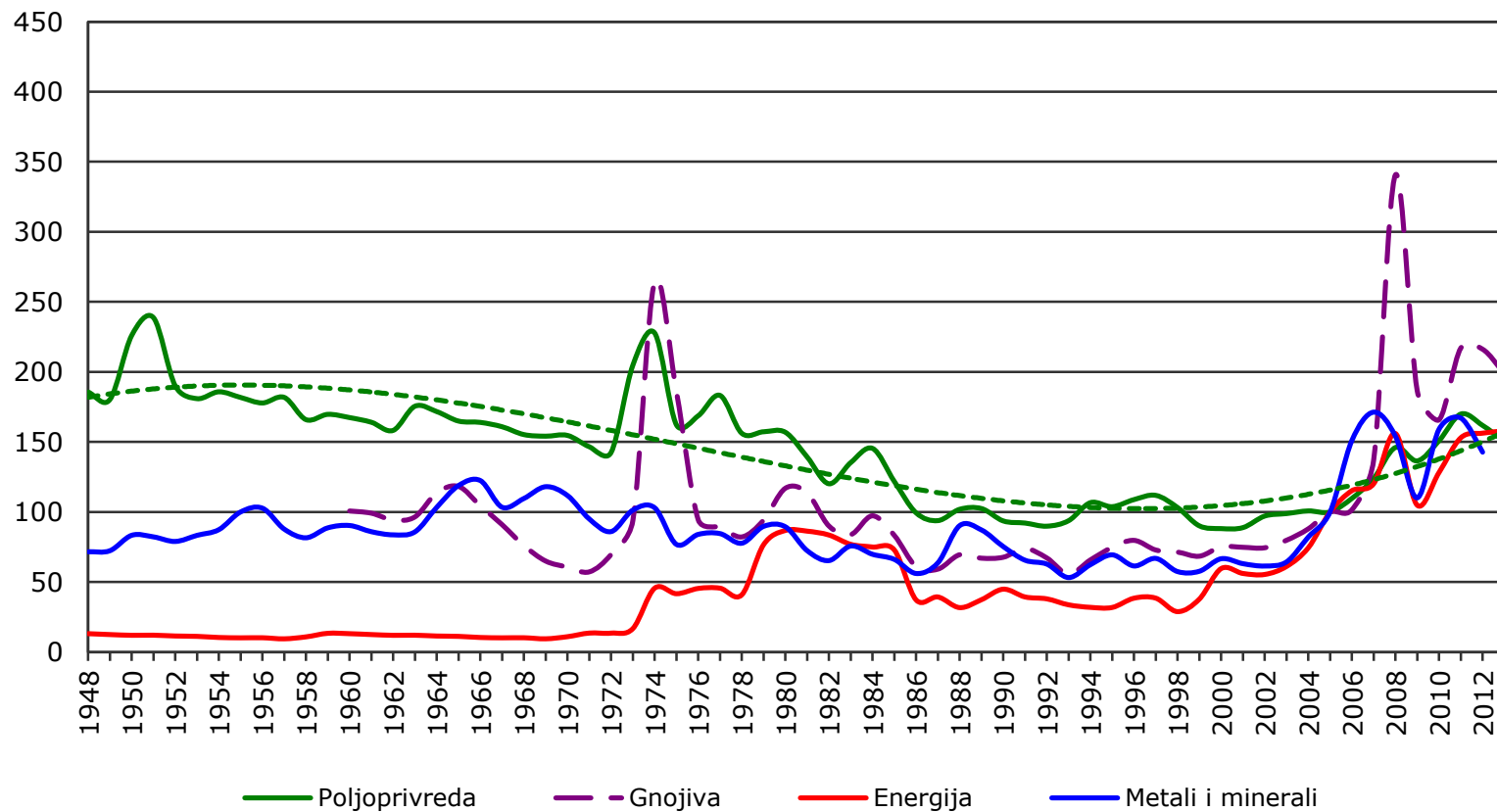
2. Izazovi i ciljevi politike

Koji su izazovi za poljoprivredu?



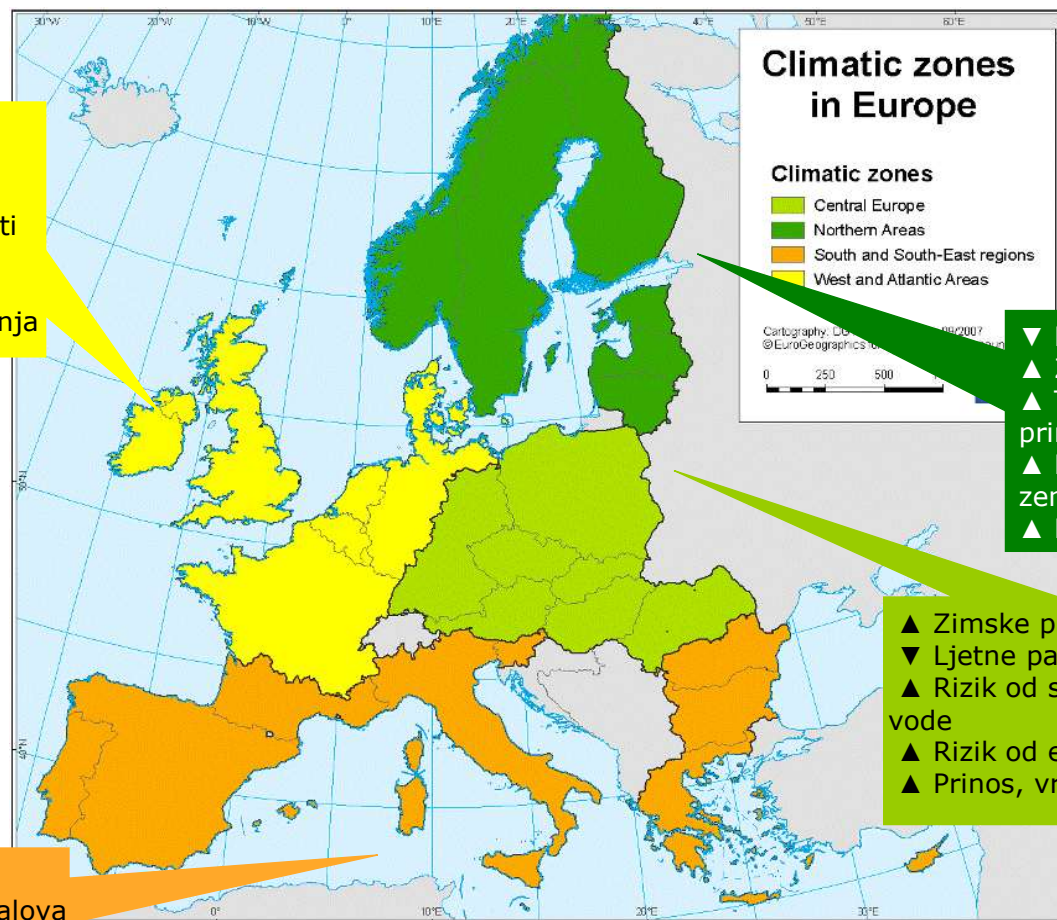
Novi trendovi u cijenama robe

(indeksi deflacirani indeksom MUV (Manufactures Unit Value) Svjetske banke, 2005 = 100)



Izvor: Svjetska banka. Napomena: iznosi za 2012. jesu predviđanja od rujna 2012.

Klimatske promjene – moguće posljedice za poljoprivredu EU-a



- ▲ Rizik od poplava
- ▲ Toplija i suša ljeta
- ▲ Razine mora
- ▲ Rizik od štetočina i bolesti usjeva
- ▲ Prinos usjeva i krme
- ▼ Zdravlje i dobrobit životinja

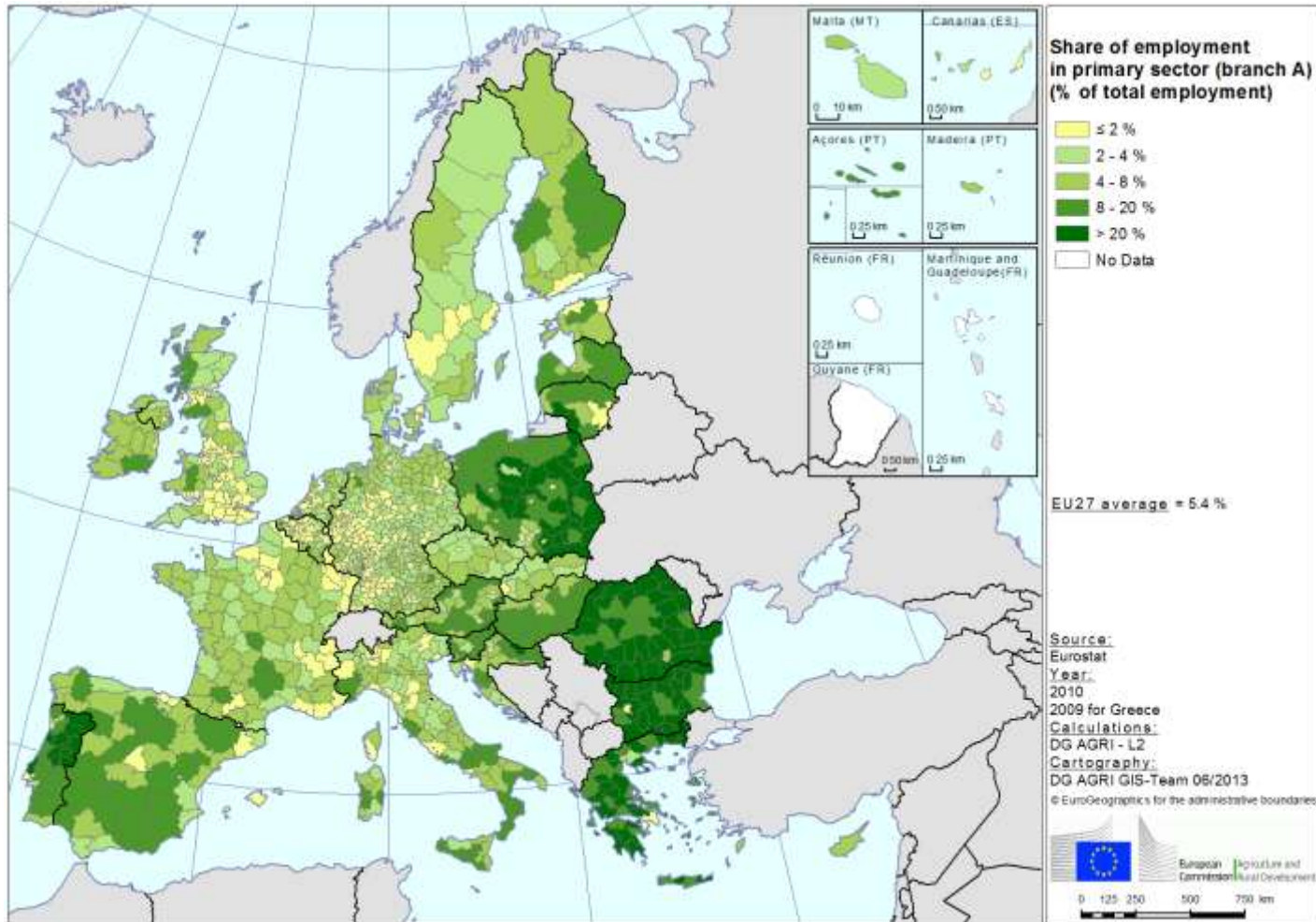
- ▼ Ljetne padaline
- ▲ Zimske oluje, poplave
- ▲ Trajanje sezone uzgoja, prinos
- ▲ Primjereno poljoprivredno zemljište
- ▲ Rizik od štetočina, bolesti

- ▲ Zimske padaline, poplave
- ▼ Ljetne padaline
- ▲ Rizik od suše, nedostatak vode
- ▲ Rizik od erozije tla
- ▲ Prinos, vrste usjeva

- ▼ Dostupnost vode
- ▲ Rizik od suše, toplinskih valova
- ▲ Rizik od erozije tla
- ▼ Sezona uzgoja, prinos usjeva
- ▼ Optimalna uzgojna područja

Izvor: GU za poljoprivredu i ruralni razvoj na temelju izvješća Europske agencije za okoliš te akademskih studija Zajedničkog istraživačkog centra i država članica.

Važnost primarnog sektora u zapošljavanju



... i kako će se budućim ZPP-om rješavati



Ključna vodeća načela novog ZPP-a

Promjena političke paradigme

- Priznavanje zajedničke isporuke privatnih i javnih dobara
- Pružanje javnih dobara podržat će se u oba stupa (uz posebno uvođenje „zelenog” izravnog plaćanja)

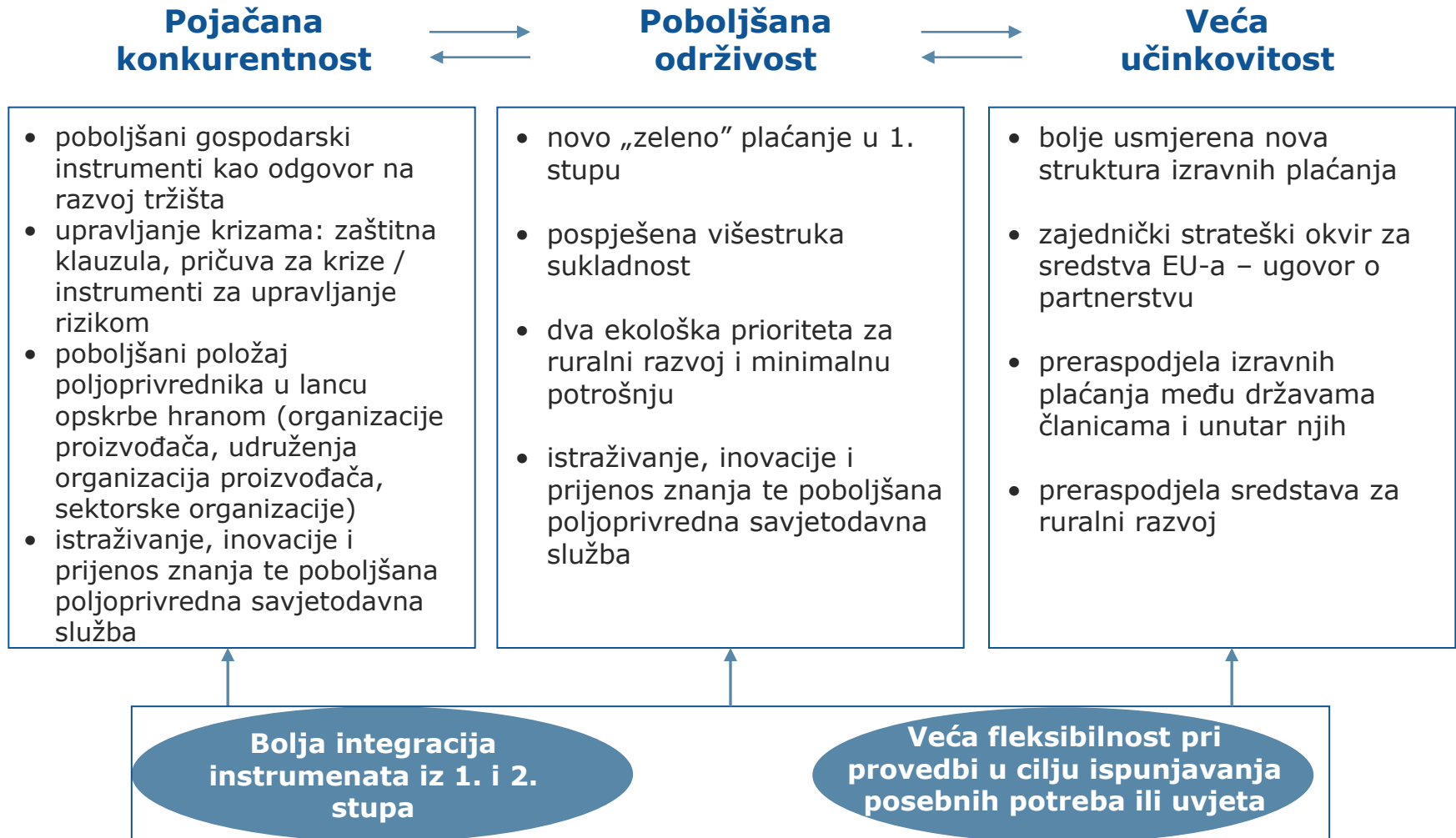
Učinkovitija i integriranija struktura podrške

- Održavanje postojeće strukture instrumenata politike, uz manje prilagodbe
- Provedba postojećih instrumenata politike iz 1. i 2. stupa na bolje usmjeren, integriraniji, komplementaran i učinkovit način

Veća fleksibilnost pri ostvarenju ciljeva ZPP-a

- Uvažavanje velike raznolikosti i uvjeta proizvodnje u EU-u većom fleksibilnošću načina provedbe instrumenata politike
- Unutar dobro definiranog regulatornog i proračunskog okvira da bi se zajedničkim instrumentima osigurali jednaki konkurentski uvjeti i ostvarili zajednički ciljevi

Koji su instrumenti ZPP-a za ostvarenje ciljeva reforme?



3. Podroban prikaz odluka u okviru ZPP-a

Novi model izravnih plaćanja (1)

U 2015. poljoprivrednici EU-a imali bi pristup sljedećem:

obaveznim programima (sve države članice):

- program osnovnih plaćanja
- „zeleno“ plaćanje*
- program za mlade poljoprivrednike



dobrovoljnim programima (izbor države članice):

- vezana potpora
- potpora područjima s prirodnim ograničenjima
- preraspodjela plaćanja

Sva plaćanja podložna višestrukoj usklađenosti

Svi poljoprivrednici imaju pristup poljoprivrednoj savjetodavnoj službi

ILI

pojednostavnjeni program za male poljoprivrednike
(dobrovoljno za države članice)

* Plaćanje za poljoprivrednu praksu koja pozitivno utječe na klimatske promjene i okoliš

Novi model izravnih plaćanja (2)

**Dobrovoljno ograničavanje za države članice
Postupno smanjenje od 5 % iznad 150 000 EUR**

Vezana potpora

- velik broj sektora
- do 8 % (ili do 13 % ovisno o prethodnoj razini) sredstava namijenjenih izravnom plaćanju, +2 % za proteinske usjeve

Potpora koja se odnosi na prirodna ograničenja

- za područja s prirodnim ograničenjima – ili dio njih
- do 5 % sredstava namijenjenih izravnom plaćanju

Program za mlade poljoprivrednike

- do 2 % sredstava namijenjenih izravnom plaćanju
- < 40 godina za početak aktivnosti
- +25 % (/prava na plaćanje)
- tijekom 5 godina

„Zeleno“ plaćanje

- raznolikost usjeva
- trajni travnjaci
- područje od ekološkog interesa
- 30 % sredstava namijenjenih izravnom plaćanju
- pragovi i izuzeća
- istovrijednost

Program osnovnih plaćanja

- nova prava u okviru programa osnovnih plaćanja u 2015.
- program jedinstvenih plaćanja po površini produžen do 2020. (EU-10)
- unutarnja konvergencija / odstupanje od model vanjske konvergencije u cilju postizanja sličnijih razina po hektaru (min. 60 % prosjeka unutar regije/države do 2019.)
- dobrovoljna preraspodjela plaćanja (+najviše 65 % za najviše 30 hektara ili prosječnu nacionalnu veličinu; najviše 30 % sredstava namijenjenih izravnom plaćanju).
- definicija „aktivnog poljoprivrednika“

Program za male poljoprivrednike

- Pojednostavnjenj e zahtjeva i kontrola
- Paušalno plaćanje utvrđuju države članice uz određene uvjete [od 500 do 1 250 EUR]
- Početak 2015.
- Do 10 % sredstava namijenjenih izravnom plaćanju

Zelena izravna plaćanja

30 % sredstava namijenjenih izravnom plaćanju za primjenu triju osnovnih postupaka:

- Održavanje **stalnih travnjaka**
 - ✓ zabrana oranja na određenim područjima
 - ✓ odnos nacionalni/regionalni uz 5 % fleksibilnosti
- **Raznolikost usjeva**
 - ✓ najmanje dva usjeva ako obradiva zemlja na posjedu premašuje 10 hektara
 - ✓ najmanje tri usjeva ako obradiva zemlja na posjedu premašuje 30 hektara
 - ✓ glavni usjev može prekrivati do 75 % obradive zemlje, a dva glavna usjeva najviše 95 % obradivog područja
- Održavanje **„područja od ekološkog interesa“** od najmanje 5 % obradivog područja posjeda
 - ✓ primjenjivo samo na poljoprivredna gospodarstva s više od 15 hektara obradive zemlje.
 - ✓ iznos će se povećati na 7 % nakon izvješća Komisije u 2017. i zakonodavnog prijedloga
 - ✓ područja od ekološkog interesa mogu uključivati sljedeće: granična područja zemljišta, granične pojase, ugar, obilježja krajobraza, pošumljeno područje, terase, površine s postrnim usjevima, travnjakom i usjevima s fiksacijom dušika, kulture kratkih ophodnji, poljoprivredno-šumska područja, pojase zemlje uz rubove šume

Istovrijednost: države članice mogu odlučiti da poljoprivrednik umjesto primjene ovih triju postupaka može uvesti postupke koji se smatraju istovrijednima (primjerice rotacija usjeva umjesto raznolikosti usjeva).

Instrumenti ZPP-a za ostvarenje ciljeva konkurentnosti

Tržišna usmjerenost/ Sigurnosna mreža

- tržišna usmjerenost:
 - završetak kvota (šećer, mlijeko) i prava sadnje vinove loze (novi sustav odobrenja)
 - završetak određenih programa potpore (obrano mlijeko u prahu, dudov svilac)
- pospješena sigurnosna mreža:
 - poboljšana fleksibilnost
 - povećanje intervencije za goveđe meso na 85 % referentne cijene
 - automatski natječajni postupak za mliječne proizvode iznad utvrđenih količina (maslac povećan na 50 000 t, razdoblje + 1 mjesec); potpora za privatno skladištenje lanenih vlakana, obranog mlijeka u prahu i sireva koji imaju ZOI / ZOZP
- poboljšano upravljanje krizama:
 - zaštitna klauzula
 - pričuva za krize
 - privremeno izuzeće od pravila o tržišnom natjecanju za priznate organizacije proizvođača / sektorske organizacije

Suradnja proizvođača

- proširenje modela organizacija proizvođača / sektorskih organizacija na sve sektore
- proširenje ugovorâ o isporuci na sve sektore (na dobrovoljnoj osnovi za države članice, osim za šećer)
- zajedničko pregovaranje o ugovorima o nabavi robe za određene proizvođače ratarskih usjeva, goveđeg mesa i maslinovog ulja
- proširenje upravljanja ponudom priznatih organizacija proizvođača / sektorskih organizacija na šunku sa zaštićenom oznakom izvornosti (ZOI) / zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla (ZOZP)
- nastavak sporazuma nakon isteka režima kvota u sektoru šećera
- proširenje pravila odobrenih za organizacije proizvođača / sektorske organizacije u sektoru mlijeka

Instrumenti upravljanja rizikom

- novi instrumenti za upravljanje krizom u drugom stupu:
 - osiguranje usjeva, životinja i bilja (financijski doprinosi ugovorima o osiguranju koji pokrivaju gubitke poljoprivrednika uzrokovane određenim kriznim događajima, primjerice nepovoljnim klimatskim učincima)
 - uzajamni fondovi (program koji odobravaju države članice, a kojim se pridruženi poljoprivrednici osiguravaju kako bi primili kompenzacijsko plaćanje u slučaju krize)
 - instrument za stabilizaciju prihoda (isti mehanizam kao kod uzajamnog fonda, ali uzrok smanjenja poljoprivrednikova prihoda nije relevantan)
- komplementarnost s drugim mjerama ruralnog razvoja

Novi okvir politike ruralnog razvoja EU-a Koordinacija i komplementarnost s europskim strukturnim i investicijskim fondovima

Europska
razina

Uredba o zajedničkim odredbama za europske strukturne i investicijske fondove

- obuhvaćeni su EPFRR, EFRR, ESF, Kohezijski fond, EFPR
- odražava strategiju Europa 2020. putem jedanaest zajedničkih tematskih ciljeva koje je potrebno ostvariti ključnim djelovanjima za svaki fond

Nacionalna
razina

Sporazum o partnerstvu

- nacionalni dokument u kojem je izložena predviđena namjena fondova za ostvarenje ciljeva strategije Europa 2020

Nacionalna ili
regionalna
razina

Program(i) ruralnog razvoja (operativni programi drugih fondova)

Šest prioriteta Unije za ruralni razvoj

1. Poticanje prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima

2. Jačanje isplativosti poljoprivrednoga gospodarstva i konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama

3. Promicanje organizacije lanca opskrbe hranom, uključujući preradu i plasiranje poljoprivrednih proizvoda na tržište, dobrobit životinja te upravljanje rizikom u poljoprivredi

4. Obnavljanje, očuvanje i poboljšanje ekosustava povezanih s poljoprivredom i šumarstvom

5. Promicanje učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru

30%

6. Promicanje društvene uključenosti, suzbijanja siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim područjima

5%

Programi ruralnog razvoja

Programiranje na nacionalnoj ili regionalnoj razini

- određivanje kvantificiranih ciljeva za svaki program povezanih sa šest prioriteta i tri poprečna cilja (inovacije, klimatske promjene i okoliš)
- korištenje funkcionalnog niza mjera koje se mogu povezivati u odgovarajuće pakete radi rješavanja prioriteta i ostvarenja ciljeva
- mogućnost tematskih potprograma (npr. mladi poljoprivrednici, mala poljoprivredna gospodarstva, planinska područja, kratki lanci opskrbe, žene u ruralnim područjima, ublažavanje klimatskih promjena, bioraznolikost itd.)

Financiranje

- dodjela nacionalnih sredstava u skladu s odlukama Europskog vijeća koje su uključene u temeljni akt za ruralni razvoj kao dio cjelokupnog sporazuma o reformi ZPP-a
- sufinanciranje (različite stope od 53 % do 95 % za određene mjere / regije, čak do 100 % za mjere financirane sredstvima prenesenima iz 1. stupa)
- 30 % sredstava za ruralni razvoj mora se iskoristiti za određene mjere koje pozitivno utječu na okoliš i borbu protiv klimatskih promjena

Zajednički sustav praćenja i procjene (+ okvir uspješnosti)

Mjere ruralnog razvoja

17 mjera i LEADER kojima je posebno obuhvaćeno sljedeće:

- **prijenos znanja**, aktivnosti informiranja i savjetodavne usluge
- programi za **kvalitetne proizvode**, uključujući promidžbene i informativne kampanje
- **ulaganja** u fizičku imovinu, uz veću pomoć mladim poljoprivrednicima i kolektivna i integrirana ulaganja – mogućnosti navodnjavanja u određenim uvjetima
- **razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poduzeća** uz povećanu potporu malim poljoprivrednicima, mladim poljoprivrednicima i malim poduzećima
- razvoj i poboljšanje **šumarskih** područja
- potpora za osnivanje **skupina proizvođača** u svim državama članicama EU-a
- **plaćanja za poljoprivredu, okoliš i klimu** te **ekološki** uzgoj: više fleksibilnosti i veća potpora za zajednička djelovanja
- znatno ojačana mjera **suradnje**, uključujući pilot-projekte, kratak lanac opskrbe, lokalnu promidžbu
- novi instrumenti **upravljanja rizikom**
- pojačani „**pristup LEADER**” u svim fondovima EU-a

4. Sljedeće faze

Okvirni kalendar za novi ZPP na razini EU-a

<i>26. lipnja 2013.</i>	Politički sporazum o novom smjeru ZPP-a
<i>17. Prosinac 2013</i>	Donošenje pravnih temeljnih akata
<i>20. Prosinac 2013</i>	Objavljivanje pravnih temeljnih akata
<i>prvi semestar 2014.</i>	Donošenje delegiranih akata
<i>prvi semestar 2014.</i>	Objavljivanje delegiranih akata i provedbenih akata
<i>1. siječnja 2015.</i>	<i>Potpuno stupanje na snagu novog ZPP-a</i>

Sljedeći koraci

**Dovršetak
zakonodavne
faze**



✓ Odobrenje delegiranih i provedbenih akata

**Izravna
plaćanja**



✓ Provedba nove strukture izravnih plaćanja na nacionalnoj / regionalnoj razini

**Ruralni
razvoj**



✓ Odobrenje sporazumâ o partnerstvu i programâ ruralnog razvoja

Dodatne informacije:

Kampanja za novu ZPP-u - "Čuvajući naše korijene"

http://ec.europa.eu/agriculture/cap-for-our-roots/index_hr.htm

Reforma ZPP-a – objavljene osnovne uredbe

http://ec.europa.eu/agriculture/newsroom/155_en.htm

Pravni prijedlozi

http://ec.europa.eu/agriculture/cap-post-2013/legal-proposals/index_en.htm

Ocjena učinka

http://ec.europa.eu/agriculture/policy-perspectives/impact-assessment/cap-towards-2020/index_en.htm



Europska
komisija

Hvala na pozornosti